

Ulusal Coğrafi Veri Sorumluluk Matrisi Kapsamında Coğrafi Verilerin Toplanması, Üretilmesi, Paylaşılması, Satılması, Veri Madenciliği Yapılmasına İlişkin Usul ve Esaslar? Düzenleyen Yönetmeliklerde Değişiklikler Yapıldı?

6 Nis 2023

Çevre, ?ehircilik ve İklim Değişikliği Bakanlığı ("Bakanlık") tarafından coğrafi verilerin toplanabilmesi, üretilmesi, paylaşılabilmesi ve satılabilmesi için verilen izinlerine ilişkin usul ve esaslar? de?ertirmek amacıyla Coğrafi Veri ?zinleri Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik 31 Mart 2023 tarihli ve 32149 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanarak yürürlüğe girdi. Ulusal Coğrafi Veri Sorumluluk Matrisi kapsamındaki coğrafi verileri toplamasına, üretmesine, paylaşmasına ve satmasına ilişkin faaliyetleri kapsamında Bakanlık tarafından verilecek izinlere ilişkin düzenlemeler içermekte olan Coğrafi Veri ?zinleri Yönetmeliğinde ("Yönetmelik") bu kapsamda meydana gelen önemli değişiklikler aşağıdaki gibidir.

- Kamu tüzel kişileri izin bedelinden muaf olup coğrafi verilere ait veri bilgilerini veri servisleri ile Ulusal Coğrafi Bilgi Platformu ("UCBP") kaydetmekle ve güncellemekle yükümlü olacaktır.
- Gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri de gerçekleştirecekleri faaliyetler ile elde edilecek coğrafi verilere ilişkin izin almak ile yükümlü olup, sadece elde edilen bu verilerin ticarete konu edilmeleri, kendi uygulamalarında kullanımlar? veya paylaşım? durumunda veri izin bedeli ödemekle yükümlü olacaktır.
- Yönetmelikte düzenlenen izin kapsamında olan coğrafi veri "Birden fazla konum bilgisi içeren veri" anlamına gelmekteyken ?bu değişiklik?in ardından "Birden fazla konum bilgisi içeren veriyi, dijital bir harita altı??? üzerinde veya adres verisi ile ilişkilendirilebilen verileri, veri tanımlama dokümanlarında belirlenmi? sensörler vasıtası ile araziden çevrim içi veya çevrim dışı toplanan veriler" anlamına gelecektir.
- Özel hukuk tüzel kişilerinin Bakanlık?a izin için yaptıkları başvurularında istenen belgeler arasında meslek odasından alınmış ?yeri tescil belgesi veya faaliyet gösterdiği konuya ilişkin belge ve imza sirküleri kaldırılmıştır. Ayrıca firma ve sorumlu kişi bilgileri, çalıştırılacak personel, araç ve gereç bilgileri ile üreteceği veriye ilişkin bilgi ve 10 Şubat 2021'den önce alınmış izinlere ilişkin belgelerin istenmesi Bakanlıkça gerekli görünmesine bağlı olacaktır.
- Gerçek kişi ve özel hukuk tüzel kişilerinin, izin kapsamında belirtilen faaliyetlere ilişkin, verilerin kiminle, nasıl ve ne zaman paylaşılacağı bilgisi için, izin süresinin ortasında ve izin süresinin bitmesine on beş gün kala faaliyete ilişkin coğrafi veri ve veri bilgisini güncelleyerek UCBP'ye gelinecek rapor sunulması gerekecektir.
- Gerçek kişi ve özel hukuk kişilerinin Bakanlık ile paylaşılacak veriler servisler aracılığı ile yapılacak olup, servisler aracılığı ile yapılması mümkün değilse Bakanlık?a teslim edilecektir.
- ?zin süresinin bitiminden sonra da verilerin UCBP ile paylaşılmasına devam edilecektir.
- Bakanlık bu coğrafi verileri, gerçek kişi ve özel hukuk tüzel kişilerinin uygun görüşü dahilinde bedelli veya bedelsiz olarak paylaşabilecektir. Doğal afet ve olağanüstü durumlarda Bakanlık, söz konusu verileri gerçek kişi ve özel hukuk tüzel kişilerinin görüşü alınmaksızın kullanabilir ve afet ile ilgili kurumlarla afet süreci boyunca görevi kapsamında kullanılmak üzere paylaşabilecektir.
- Coğrafi veri izninin alınmaması durumunda, izin başvurusu için faaliyet sahibine tebliği tarihinden itibaren en az on gün süre verilecektir. Süresi içinde başvurusunu yapmayanların faaliyetleri durdurulacaktır ve izin bedelinin 5 katı tutarında idari para cezası uygulanacaktır. Pafta sınırları alanların tespit edilememesi halinde idari para cezası için 1000 (bin) adet 1/1000'lik pafta üzerinden hesaplama yapılacaktır.
- İlgili kamu kurum ve kuruluşları, gerçek kişi ve özel hukuk tüzel kişilerinin kamu kurumları ve kamu tüzel kişileri için yürüttükleri faaliyetler kapsamında üretecekleri verilere ilişkin yapılacak izin başvuru

sürecinin tamamlanması için gerekli önlemleri alması gerekecektir.

Aynı tarih ve sayılı Resmî Gazete'de, ayrıca Coğrafi Veri Lisans Yönetmeliğinde Değişiklik Yapılmasına Dair Yönetmelik yayımlanmıştır. Coğrafi Bilgi Sistemi konularında faaliyet gösterenlerin; Ulusal Coğrafi Veri Sorumluluk Matrisi kapsamında yer alan coğrafi verilere ilişkin verileri, toplaması, üretmesi, paylaşması, satması, mevcut verileri kullanarak veri madenciliği yapması, yeni veri üretmesi ile ilgili faaliyetlere ilişkin düzenlemeler içeren Coğrafi Veri Lisans Yönetmeliğinde meydana gelen önemli değişiklikler aşağıdaki gibidir.

- Coğrafi Veri Lisans Yönetmeliği uyarınca coğrafi verilerin toplanması, üretilmesi, paylaşılması, satılması, kullanılarak veri madenciliği yapılması ve yeni verilerin üretilmesi için Bakanlık ile imzalanan lisans sözleşmeleri, A, B ve C lisans grupları olarak ayrıştırılmıştır.
 - A Grubu Lisans coğrafi verilerin toplanması ve/veya üretilmesi, paylaşılması ve satılması,
 - B Grubu Lisans coğrafi verilerin toplanması,
 - C Grubu Lisans mevcut coğrafi verilerin kullanılarak veri madenciliği yapılması ve/veya yeni veri üretilmesi ile ilgili faaliyetlere ilişkin alınması gereken lisans ifade etmektedir.
- Lisans sözleşmesinin yapılması gerektiren coğrafi veri kapsamı, konum bilgisi içeren her türlü veri, dijital bir harita altı üzerinde veya adres verisi ile ilişkilendirilebilen veriler, veri tanımlama dokümanlarında belirlenmişi sensörler vasıtasıyla araziden çevrim içi veya çevrim dışı toplanan veriler olarak değerlendirilir.
- Denetimler esnasında Bakanlık tarafından görevlendirilmişi yetkin kişilere veya yetkilendirilmiş kurullara, lisans konu veri bilgi ve belgelere ilişkin erişimleri vermek ve UCBP'ye kaydedilen verilerin güncelliğini, doğruluğunu ve güvenliğini sağlamak lisanslı kurulların görevleri arasında eklenmiştir.
- Lisans almak için başvuran kurulların, başvuru tarihinden önceki ay içerisinde MERSUS üzerinden alınması sicil tasdiknamesi ile meslek odalarına kayıtlı olarak faaliyet gösteren firmalar için ilgili meslek odasından alınması işyeri tescil belgesini ve firma ve sorumlu kişi bilgilerini, doğrudan arazide veri toplama ve üretme konularında çalıştıracak personel (Adı, soyadı, T.C. kimlik numarası), araç bilgileri ve üreteceği veriye ilişkin bilgileri sisteme yüklemeleri gerekecektir.
- Ayrıca başvuru öncesinde yabancı gerçek veya özel hukuk tüzel kişilerin, kurulu olduğu ülkedeki ticari faaliyetine ilişkin belgelerin asılları ve noter onaylı çevirileri veya ülkede faaliyetlerini yürütecekleri kişi/firmalarla yapılacak sözleşmeleri hukuki olarak kanıtlayacak noter onaylı belgeleri sisteme yüklemeleri gerekecektir.
- A grubu lisans başvurularında, ülke düzeyinde faaliyet gösterecek olan yerli kurullarda, Mesleki Yeterlilik Kurumu tarafından verilen Coğrafi Bilgi Sistemi ("CBS") Uzmanı belgesine sahip en az bir personel, büyükşehir ve il düzeyinde faaliyet gösterecek olanların CBS Uzmanı veya CBS Operatörü belgelerinden birine sahip personelden en az birini çalıştırdığına dair belge sunması gerekecek ve ilk lisans başvurusu haricinde, ülke düzeyinde faaliyet gösterecek olan yabancı kurullarda, coğrafi bilgi sistemleri alanlarından birinden mezun olmuştuk ya da coğrafi bilgi sistemleri konularında eğitim almış personel çalıştırıldığına dair belge sunulması gerekecektir, bu belgelerin 1 Ocak 2025'e kadar sunulması yeterlidir.
- B grubu lisans için, ilk lisans başvurusu haricinde; CBS Uzmanı veya CBS Operatörü belgelerinden birine sahip personel çalıştırıldığına dair belge sunulması gerekecektir, bu belgenin 1 Ocak 2025'e kadar sunulması yeterlidir.
- C grubu lisans başvurusunda; CBS Uzmanı veya CBS Operatörü ya da coğrafi bilgi sistemleri alanlarından birinden mezun olmuştuk ya da coğrafi bilgi sistemleri konularında eğitim almış personel çalıştırıldığına dair belge sunulması gerekecektir.
- B grubu lisans için başvuruda bulunanlar, Bakanlık tarafından başvuru muhteviyatı değerlendirilerek yapılacak inceleme neticesinde faaliyete ilişkin istenen belgeleri sunmakla yükümlü olacaktır.
- Veri madenciliği ve yeni veri üretimine ilişkin olarak tüm veri madenciliği ve yeni veri üretimi faaliyetleri Bakanlık tarafından oluşturulmuş sistem üzerinden Bakanlık personeli ile ortak yürütülecektir.
- Çalışma süresince Bakanlıkça kullanılacak personel eğitimi, takımı, yazılım, donanım, lisans gibi giderler yerli veya yabancı gerçek ve özel hukuk tüzel kişileri tarafından karşılanacaktır.
- Veri madenciliği ve yeni veri üretimi amaçlarında yapılacak tüm iş ve işlemler ve sonuç ürünlerinin fikri hakları Bakanlığa ait olacaktır.
- Birlikte yapılacak yerli veya yabancı gerçek ve özel hukuk tüzel kişilerinin üretilen veriyi kullanma hakkı süreli olup bu süre Bakanlıkça belirlenecektir.

- Kamu kurum ve kurulu?lar?na ait veriler için veri payla??m? Ulusal Co?rafi Veri Payla??m Matrisine göre yap?lacakt?r.
- ?? birli?i neticesinde elde edilen yeni veri ve veri madencili?inden elde edilen ürünler;
 - UCBP ile süresiz ve ücretsiz payla??lacakt?r.
 - Üretim ve payla??ma ili?kin haklar i? birli?i protokolünde belirlenecektir.
 - Kamu kurum ve kurulu?lar?, yerel yönetimler ve üniversiteler ile UCBP üzerinden süresiz ve bedelsiz payla??lacakt?r.
- Veri madencili?i, veri üretimi sonucunda elde edilen gelir, Bakanl???n Döner Sermaye ??letmesine, veri üreticisi kurumun ilgili hesab?na i? birli?i protokolü esasla?na göre belirlenen dönem ve oranlarda yat?r?lacakt?r. Elde edilecek yeni verinin UCBP üzerinden sat?lmas? durumunda elde edilecek gelir, Bakanl?k Döner Sermaye ??letmesine ve ilgili kamu kurumunun ve gerçek/özel hukuk tüzel ki?ilerinin hesapla?na yat?r?lacakt?r.
- Özel kurum, kurulu?lar ve üniversiteler ile yap?lacak veri payla??m?, veri madencili?i ve yeni veri üretimi konular?ndaki i? birlikleri kapsam?nda yap?lan i? ve i?lemler neticesinde elde edilen veri; üçüncü ?ah?slar ile UCBP üzerinden ve Bakanl?k taraf?ndan belirlenen Bakanl?k birim fiyat listesinde her y?l yay?mlanan bedel kar??l???nda payla??lacakt?r.
- Elde edilen gelir, gelir vergisi ve kurumlar vergisine tabi olup, ilgili gelir tablolar? serbest mali mü?avirler veya yeminli mali mü?avirler taraf?ndan onaylat?larak, Bakanl???a yap?lacak has?lat pay? ödemesini takiben Bakanl?k Döner Sermaye ??letmesine ve/veya veri üreticisi kuruma ibraz edilecektir.
- Denetim ihbar ve ?ikâyet üzerine veya resen yap?labilecektir. Bakanl?k denetim yetkisini çevre, ?ehircilik ve iklim de?i?ikli?i il müdürlüklerine de devredebilecektir.
- Denetim esnas?nda; gerçek veya özel hukuk tüzel ki?isi taraf?ndan, denetim görevlilerine lisans kapsam?nda yürütülen faaliyete ili?kin her türlü bilgi ve belgeye eri?im yetkisi verilmesi gerekecektir.
- Lisans?n iptal edilmesi durumunda gerçek ve özel hukuk tüzel ki?ileri izin almadan faaliyette bulunmu? say?lacak ve ba?vuru için faaliyet sahibine tebli?i tarihinden itibaren en az on gün süre verilecektir. Süresi içinde ba?vurusunu yapmayanlar?n faaliyetleri durdurulup ve izin bedelinin 5 kat? tutar?nda idari para cezas? uygulanacakt?r. Pafta s?n?r alan?n?n tespit edilememesi halinde idari para cezas? için 1000 (bin) adet 1/1000'lik pafta üzerinden hesaplama yap?lacakt?r.
- C grubu lisans faaliyetlerinde veri üreticisi kurum taraf?ndan verilerin güncel, kaliteli olarak verilmesi ve süreklili?inin sa?lanması gerekecektir. Veri üreticisi kurumun lisans protokolüne ayk?r? hareket etmesi durumunda, kuruma on gün süre verilecek, on gün sonunda ayk?r?l?k düzeltilmez ise protokole ayk?r? davrananlar hakk?nda ilgili mevzuat?na göre adli ve idari yapt?r?m uygulanacakt?r. Ayr?ca en az genel müdür ve e?iti seviyedeki kamu görevlileri hakk?nda 25 Mayıs 2004 tarihli ve 5176 say?l? Kamu Görevlileri Etik Kurulu Kurulmas? ve Baz? Kanunlarda De?i?iklik Yap?lmas? Hakk?nda Kanun hükümleri uyar?nca i?lem tesis edilecektir.
- Lisans verilmesi veya yenilenmesi için Bakanl?k Döner Sermaye ??letmesi'ne ödenecek KDV dahil bedeller a?a??daki gibidir;
 - Yerli Gerçek Ki?iler ve Özel Hukuk Tüzel Ki?ileri (1/1000'lik pafta ba??) 50,61 TL
 - Yabancı Gerçek Ki?iler ve Özel Hukuk Tüzel Ki?ileri (1/1000'lik pafta ba??) 101,20
 - Yerli Co?rafi Veri Lisans Bedeli ülke düzeyi için 547.254,50 TL
 - Yabancı Co?rafi Veri Lisans Bedeli ülke düzeyi için 1.094.509 TL..

2023 Y?l? Döner Sermaye Birim Fiyat Listesi'ne bu [linkten](#), Co?rafi Veri ?zinleri Yönetmeli?inde De?i?iklik Yap?lmas?na Dair Yönetmelik'e bu [linkten](#) ve Co?rafi Veri Lisans Yönetmeli?inde De?i?iklik Yap?lmas?na Dair Yönetmelik'e bu [linkten](#) ula?abilirsiniz.

Related Attorneys

- [BURCU TUZCU ERS?N, LL.M.](#)
- [CEYLAN NEC?PO?LU, PH.D, LL.M.](#)